

**ДО
Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ
МИНИСТЪР –ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ХРИСТО АЛЕКСИЕВ
СЛУЖЕБЕН ЗАМЕСТНИК
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОЛИТИКИ И
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДОНЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АЛЕКСИЕВ,**

Обръщам се към Вас по повод заявеното на заседание на Кризисния щаб по енергетика намерение за въвеждане на две тарифи на тока за домакинствата.

Предвидено е въвеждането на праг от 300 киловатчаса, над който потребената електроенергия ще се плаща по по-висока тарифа.

Предложението е част от механизма по прилагане на Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, който от своя страна предвижда, че държавите членки следва да насочат мерките за финансова подкрепа към най-уязвимите домакинства и дружества, които са най-силно засегнати от покачващите се цени на енергията.

В тази връзка, становището ми е, че предложеният нов вид тарифи (според количеството консумирана електроенергия) не е работещ механизъм за намаляване на цената за домакинствата, т.е. не изпълнява една от основните цели на Регламента.

На първо място, не става ясно как е определен посоченият праг от 300 киловатчаса и извършени ли са необходимите изчисления, от които да стане ясно какъв е приблизителният месечен разход на електроенергия за домакинствата, особено за тези, които ползват електричество за отопление.

До омбудсмана вече постъпват жалби от граждани, които изразяват силно безпокойство във връзка с планираните промени. Посочват, че месечният им разход на електроенергия за отопление, дори при пестеливо ползване, многократно надвишава предвидения праг от 300 киловатчаса.

Обръщам внимание, че в случая не става въпрос за разхищение на енергия, а за задоволяване на основна нужда от отопление. Страхът на гражданите е, че с месечните им доходи ще трябва да избират дали да се отопляват или да посрещат други ежедневни нужди. Още повече, че подходът с разделянето на тарифите според потреблението не отчита важни фактори, каквито са броят на лицата от домакинството и техните доходи.

Тъй като консумацията на електроенергия се отчита по уреди за търговски измервания, без значение броят на лицата от домакинство, реално ощетени ще бъдат многочленните семейства, тъй като техният разход на енергия, дори при максимално

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

пестеливо ползване, е логично да надвиши разхода на самотно живеещи хора или на двучленно домакинство.

Освен това, възможно е един самотно живеещ човек с високи доходи да заплаща по-евтино енергия в сравнение с многодетно семейство с по-нисък среден доход на човек от домакинството, което е несправедливо и необосновано.

Възниква също въпрос как потребителите ще следят консумацията си, така че тя да не надвиши определения праг. Наблюденията на омбудсмана са, че не навсякъде средствата за търговско измерване са монтирани по начин и на места, които позволяват постоянен визуален достъп до показанията на уреда.

Смятам също така, че с въвеждането на две тарифи за електроенергия спрямо потреблението на практика ще се узакони кръстосано субсидиране на цените на енергията за ниско потребление за сметка на цените за битовите потребители с по-голямо потребление. Съгласно чл. 59, § 1, б. „й“ от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (Директива (ЕС) 2019/944), КЕВР следва да гарантира, че няма кръстосано субсидиране между дейностите по пренос, разпределение и доставка, както и от други дейности.

Категорично е становището ми, че въвеждането на тарифите за енергията в зависимост от потреблението няма да доведе до решаване на същинския проблем с енергийната бедност в България.

Вместо това е необходимо да се приеме спешно дефиниция на понятието „енергийна бедност“, което ще позволи да се определи кои са хората, които подлежат на подпомагане, особено в контекста на предстоящата либерализация на пазара и за битовите потребители на електроенергия.

В заключение искам да подчертая, че в Предложението за Регламент на Съвета относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, приет от 6 октомври 2022 година, се акцентира за осигуряване на адекватна помощ за битовите потребители, така че те да запазят достъп до необходимата им енергия. Като важен елемент е отбелязано, че някои потребители може вече да са се доближили до минималното базисно равнище на потребление, необходимо за един здравословен начин на живот.

С оглед на изложеното апелирам към провеждане на отговорна социална политика по отношение на енергийно бедните и предприемане на адекватни мерки в подкрепа на тези силно уязвими граждани на нашето общество, като същевременно не се допуска тежестта от въвеждането на тези мерки да бъде понесена от битовите потребители, което би се случило при евентуално въвеждане на две тарифи за електроенергия съобразно потреблението.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА,
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**